

Dokument nr. 8:65

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen, Øyvind Vaksdal og Ulf Erik Knudsen

Forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen, Øyvind Vaksdal og Ulf Erik Knudsen om å innføre krav om lokale folkeavstemninger ved bygging av bompengefinansierte veiprojekter

Til Stortinget

BAKGRUNN

Staten skal i henhold til forslaget til statsbudsjett for 2003 ta inn 33 380 mill. kroner gjennom forskjellige bilrelaterte avgifter, i tillegg kommer merverdiavgift og bompengavgifter. Av dette er det avsatt ca. 11 500 mill. kroner til investeringer, vedlikehold og drift av veier og riksveifergeer. Det betyr at hver voksen innbygger i Norge betaler langt over 10 000 kroner i bilrelaterte avgifter, men får langt mindre tilbake i form av bygging og vedlikehold av veier. Bilistene er i realiteten en melkeku for det politiske flertallet på Stortinget.

Gjennom de senere år har det blitt mer og mer vanlig å finansiere utbygging av veiprojekter gjennom bomavgift. Siden både veibyggning og veivedlikehold allerede er betalt i form av de forskjellige bilavgiftene er bomavgift i realiteten ikke noe annet enn en skjult avgift.

Det var pr. 31. desember 2001 godkjent 43 bompengeprojekter, og det er i løpet av 2002 godkjent oppstart av flere nye prosjekter. I alt betalte trafikantene i 2001 2 610 mill. kroner i bompenger, det er 11,6 pst. mer enn året før. Bompengemidlene utgjorde i 2001 om lag 28 pst. av de samlede midlene som ble brukt til bygging av riksveier (kilde: Statens vegvesen - årsmelding 2001).

Ved behandling av slike saker legger stortingsflertallet betydelig vekt på at slike prosjekter er lokalt forankret gjennom behandling i kommunestyre og

fylkesting, og da med positivt utfall for de aktuelle prosjekter.

Det har imidlertid gjentatte ganger vist seg at det ikke alltid er samsvar mellom flertallet i kommunestyre og fylkestinget, og befolkningens meninger. Lokale meningsmålinger viser at det vanligvis er et stort flertall imot bompengefinansierte veiutbygginger. Blant annet viser en meningsmåling i Tønsberg blad den 22. januar 2003 at 65 pst. av befolkningen er imot en bompengefinansiert utbygging, mens 26 pst. var positive til en bompengefinansiert utbygging av forskjellige prosjekter og tiltak i Tønsbergområdet. Dette viser at det kan være store forskjeller mellom hva befolkningen ønsker og hva de forskjellige politiske nivåer ønsker. Etter forslagsstillernes syn viser dette at befolkningen ikke tas på alvor i saker som kan ramme dem hardt økonomisk.

Selv om kommunene har anledning til å søke råd hos befolkningen gjennom folkeavstemninger, gjøres ikke dette.

Det er Stortinget som avgjør om bompengeselskap skal få rett til å kreve inn bompenger for å finansiere tiltak og prosjekter, det påhviler derfor Stortinget et ansvar å sørge for at befolkningen høres når slike prosjekter skal gjennomføres. Det er en selvfølge at når Stortinget stiller et krav om lokal folkeavstemning, så skal staten også dekke de kostnadene dette påfører kommunen eller fylkeskommunen.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at det stilles krav om at det gjennomføres lokale folkeavstemninger når det skal opprettes bompengefinansierte veiprojekter.